

ת"פ 26626/06/13 - מדינת ישראל נגד חליל נמר

בית משפט השלום בירושלים

25 דצמבר 2014

ת"פ 26626-06-13 מדינת ישראל נ' נמר

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חליל נמר

הנאשם

גזר-דין

השתלשלות העניינים בהליך, כתב-האישום והסדר-הטיעון לעונש

1. כתב-האישום המקורי בפרשה הוגש בשנת 2010 כנגד הנאשם וכנגד תשעה נאשמים נוספים שהועמדו לדין יחדיו. מלכתחילה, כלל כתב-האישום המקורי עשרה אישומים, כאשר לכל אחד מהנאשמים יוחסה במסגרת אישום נפרד, עבירה של מתן שוחד לעמרם קבילו (להלן: קבילו) בעת ששימש כראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באיו"ש (ת"פ 10-06-39606). אותה עת, המותב שדן בהליך היה כב' השופט לי-רן. ביום 12.12.2011, נתן כב' השופט לי-רן החלטה בדבר הפרדת המשפט, והורה למאשימה להגיש כתבי-אישום נפרדים בנוגע לכל אחד מהנאשמים. המאשימה הגישה את כתבי-האישום הנפרדים רק בחלוף כשנה וחצי לאחר מכן (בסוף אפריל 2013). ההליך שבכותרת הנוגע לנאשם שלפניי, נפתח במזכירות בית-משפט זה באמצע יוני 2013 ואז הועבר לטיפול.

2. בתחילה, כפר הנאשם באשמה. בהמשך, הגיעו הצדדים להסדר-טיעון במסגרתו הנאשם חזר בו מכפירתו והודה בכתב-האישום כפי שהוא, תוך שהושגה בין הצדדים הסכמה לעונש "סגור".

בהתאם לעובדות כתב-האישום בהן הודה הנאשם, מאז שנת 1995 שימש קבילו כראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באיו"ש. במסגרת תפקידו, הנפיק קבילו אישורי עבודה לתושבים פלסטיניים שעבדו בתוך יישובים ישראליים. הנאשם שלפניי עבד כקבלן בניין והעסיק פועלים. הוא נהג להגיע למשרדו של קבילו לצורך קבלת אישורים עבור הפועלים. בערב חג פסח בשנת 2009, הכין הנאשם מעטפה ובה 500 ₪ במזומן ורשם עליה "חג שמח". לאחר שקבילו הנפיק עבור הנאשם אישורים ומסר לו אותם, נתן הנאשם לקבילו את המעטפה עם הכסף, וקבילו שלשל את הכסף לכיסו. הנאשם הודה כי במעשיו אלה נתן שוחד לעובד ציבור בעד פעולה הקשורה בתפקידו. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה אחת של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

3. הסדר-הטיעון שנערך בין הצדדים כלל הסכמה על עונש של 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות

שירות (בכפוף לחוות-דעת ממונה), קנס כספי בסך 5,000 ₪ ומאסר על-תנאי לשיקול-דעת בית-המשפט. שני הצדדים עמדו בטיעוניהם על הטעמים שבבסיס העונש המוסכם, ועתרו לאימוץ ההסכמה העונשית אליה באו.

דיון והכרעה

4. לפני ימים אחדים, ניתן גזר-דין בעניינו של נאשם אחר שהורשע אף הוא בעבירה של מתן שוחד לאותו עובד ציבור (ת"פ (י-ם) 26520-06-13 מדינת ישראל נ' ברזסקי (18.12.2014)). באותו גזר-דין, ציינתי כי נראה שאין צורך להכביר מילים על חומרתה של עבירת מתן השוחד, ועל כך שגם מתת ששווי הכספי נמוך, הינו בעל כוח משחית החותר תחת סדרי חברה ושלטון תקינים, פוגע בשלטון החוק, ומחבל בטוהר המידות ובתקינות פעילותו של השירות הציבורי, תוך פגיעה באמון הציבור בו. עוד ציינתי כי בית-המשפט העליון עמד עוד בשנות השבעים של המאה הקודמת, על הצורך בנקיטת מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה בגין עבירות שוחד לסוגיהן, בקובעו כי: "אין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים ומורגשים היטב כלפי כל מי שעולה על דרך השוחד - אם כנותן, אם כלוקח ואם כמבקש, ואם כמתווך" (ע"פ 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, פ"ד כז(2) 610, 613 (1973)). העמדה השלטת בפסיקתו של בית-המשפט העליון הינה כי: "הכלל, בכפוף לחריגים, לגבי המקבל, וכך גם לגבי הנותן, הוא שעליהם לרצות את המאסר בין כותלי הכלא. דווקא משום שהמעורבים בעבירות שוחד הם אנשים המכונים נורמטיביים, ובדרך כלל חסרי עבר פלילי, יש להחמיר עימם וזאת למען יראו וייראו. היינו, בעבירות אלה יש ליתן משקל נכבד לשיקול בדבר הרתעה כללית" (דברי השופט (כתוארו אז) גרוניס בע"פ 4115/08 גלעד נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (24.1.2011); עוד ראו לאחרונה: ע"פ 5806/13 מדינת ישראל נ' בן גיאת, פסקה 14 (17.6.2014)).

ודוק, לצד הצורך הברור בהוקעה ובהרתעה, יש להתחשב בכך שדבריו האמורים של בית-המשפט העליון לעניין הטלת עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, נאמרו במקרים בהם נסיבות ביצוע עבירות השוחד היו ברף חומרה גבוהה משמעותית ביחס למקרה דנן. ברי כי על-אף שכל עבירת שוחד נושאת עימה חומרה טבועה, חובה לבחון את נסיבות ביצוע העבירה וכן את יתר הנסיבות האופפות את המקרה, בכל עניין לגופו.

5. בחינת נסיבות ביצוע העבירה של מתן השוחד במקרה דנן מלמדת כי הנאשם נתן בערב חג הפסח לעובד ציבור (ראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי באיו"ש) 500 ₪ במזומן במעטפה, עליה רשם "חג שמח". הנאשם נתן את המעטפה ובתוכה הכסף לעובד הציבור, לאחר שזה הנפיק עבורו אישורים ומסר לו אותם. מעשה זה נושא עימו כיעור וחומרה ברורים, הטמונים בכל עבירה של מתן שוחד לעובד ציבור בעד פעולה הקשורה בתפקידו. כך בכלל, וכך כאשר מדובר במעטפה ובה כסף מזומן בפרט.

לצד זאת, ניתן להצביע גם על מספר שיקולים לקולא במסגרת בחינת נסיבות ביצוע העבירה: ראשית, מדובר במקרה בודד וחד-פעמי של מתן שוחד מצד הנאשם. שנית, אין מדובר במתת בסכום כסף גבוה (500 ₪). שלישית, אין טענה כי הנאשם זכה לסטייה מהשורה בעד המתת (כך למשל, אין טענה כי הנאשם קיבל עבור פועליו אישורים שלא היה זכאי לקבלם ממילא).

למכלול השיקולים האמורים מצטרפים יתר הנתונים עליהם עמדו באי-כוח הצדדים בנמקם את הסדר-הטיעון,

ובהם: העדר הרשעות קודמות של הנאשם והעובדה כי מדובר באדם נורמטיבי בבסיסו, שזו היא לו מעידתו היחידה בפלילים; וכן ההודאה ולקיחת האחריות מצד הנאשם, ללא ניהול הוכחות (שיקול שראוי ליתן לו משקל ממשי). אוסיף ואומר כי שיקול חשוב נוסף לגזירת-הדין טמון בחלוף הזמן המשמעותי מעת ביצוע העבירה (למעלה מחמש שנים), וכן התמשכות ההליך המשפטי מטעמים שחלקם נעוצים במאשימה (ראו: פסקה 1 לעיל).

6. בהתחשב במשקלם המצטבר של מכלול השיקולים האמורים, אני סבורה כי העונש עליו הסכימו הצדדים - עבודות שירות לתקופה שאינה קצרה (אף כי אינה התקופה המקסימאלית האפשרית לפי חוק), בשילוב קנס כספי ששיעורו **פי 10** מגובה המתת הכספי שניתן לעובד הציבור, וכן מאסר מותנה הצופה פני עתיד - מצוי בגדר מתחם הענישה ההולמת, והוא מקיים יחס ראוי בין התועלת שבעונש המוסכם עבור הנאשם לבין התועלת לאינטרס הציבור.

7. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים שהובאו, אני רואה לכבד את ההסכמה העונשית אליה באו הצדדים ואני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 4 חודשי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 10.2.2015 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירה שבה הורשע.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.3.2015 ובכל 10 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה ליחידת הממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ה, 25 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.